

EUROOPA KOHTU OTSUS

26. november 1975*

Märksõnad

1. Teenused – Osutamisevabadus – Piirangud – Mõiste
(EMÜ asutamislepingu artikli 59 esimene lõik)
2. Teenused – Osutamisevabadus – Piirangud – Kaotamine – Teenuseosutaja kohustuslik alaline elamine liikmesriigis – Mittelubatavus – Kriteeriumid
(EMÜ asutamislepingu artiklid 59, 60 ja 65)

Kohtuasjas 39/75,

mille esemeks on EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel College van Beroep voor het Bedrijfsleveni poolt esitatud nõue teha selle kohtu menetluses olevate kohtuvaidluse osas, mille poolteks on

1. **ROBERT GERARDUS COENEN**, elukoht Brasschaat (Belgia),
2. **BESLOTEN VENNOOTSCHAP GENERALE HANDELSBANK**, registreeritud Haagis (Madalmaad),
3. **BESLOTEN VENNOOTSCHAP CIC ADVIESBUREAU VOOR SCHADEVERZEKERINGEN**, registreeritud Voorburgis (Madalmaad)

ja

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD, Haag,

eelotsus EMÜ asutamislepingu teatavate teenuste vaba osutamist käsitlevate sätete tõlgendamise kohta.

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president R. Lecourt, kodade esimehed R. Monaco ja H. Kutscher, kohtunikud A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, M. Sørensen, Mackenzie Stuart ja A. O'Keefe,

kohtujurist: J.-P. Warner,
kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

Põhjendused

1. College van Beroep voor het Bedrijfsleven esitas Euroopa Kohtu kantseleis 21. aprillil 1975. aastal registreeritud 18. aprilli 1975. aasta määrusega EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel küsimuse, mis on seotud EMÜ asutamislepingu sätete, eeskätt selle teenuste osutamise vabadust käsitlevate artiklite 59 ja 60 tõlgendamisega.
2. See küsimus kerkis kohtuvaidluse käigus, mis käsitles seda, kuidas kindlustusmaaklerina töötavale Hollandi kodanikule, kelle alaline elukoht asub Belgias ja töökoht Madalmaades, kohaldatakse Wet Assurantiebemiddelingi (seadus maakleritegevuse kohta kindlustusalal) artikli 5 lõike 1 punkti f sätteid, mille kohaselt peab füüsilisel isikul, kes soovib tegutseda vahendajana nimetatud seaduse tähenduses, olema Madalmaades alaline elukoht.
3. Edasisaatmismääruse põhjendustes on täpsustatud, et seda sätet tuleb mõista sellises tähenduses, et kindlustusmaakleri ameti pidamiseks Madalmaades peab füüsilisel isikul olema selles riigis nii töökoht kui ka alaline elukoht.
4. Esitatud küsimuse eesmärk on selgitada välja, kas asutamislepingu sätteid, eeskätt selle artikleid 59 ja 60 tuleb tõlgendada selles tähenduses, et need ei võimalda teenuse osutamist käsitleva liikmesriikide siseriikliku õiguse sätte puhul kohaldada alalise elukohaga seotud piirangut, nagu see on sätestatud Madalmaade kindlustusvaldkonna maakleritegevust käsitlevas seaduses.
5. Asutamislepingu artikli 59 esimeses lõigus on sätestatud, et asutamislepingu artikli 60 esimeses ja teises lõigus kindlaksmääratud teenuse osutamise vabaduse piirangud „kaotatakse üleminekuperioodil ühenduse piires järk-järgult [...] liikmesriikide kodanike suhtes, kes asuvad mõnes teises ühenduse riigis kui isik, kellele teenuseid pakutakse“.
6. Piirangud, mille kaotamine selles sättes on sätestatud, hõlmavad kõiki nõudeid, mida teenuseosutajale esitatakse seoses tema rahvusega või asjaoluga, et tal ei ole alalist elukohta riigis, kus teenust osutatakse ja mida samas ei kohaldata isikutele, kes elavad liikmesriigi territooriumil või mis oma loomu poolest takistavad või häirivad muul viisil teenuseosutaja tegevust.
7. Seejuures võib nõudmine, et teenuseosutajal peab olema alaline elukoht riigis, kus ta soovib teenust osutada, tuua teatavate asjaolude korral kaasa selle, et artikkel 59, mille eesmärgiks on nimelt kõrvaldada teenuse osutamise vabaduse piirangud nende isikute jaoks, kel ei ole alalist elukohta riigis, kus nad soovivad teenust osutada, kaotab igasuguse õigusliku mõju.
8. Seejuures tuleb meenutada, et artiklis 65 on täpsustatud selle ajavahemiku kohta, mil teenuse osutamise vabaduse piirangud ei ole veel kaotatud, et iga liikmesriik rakendab selliseid piiranguid artikli 59 esimeses lõigus osutatud teenusepakkujatele, „tegemata vahet nende [...] elukoha alusel“.

9. Kuigi liikmesriigilt ei saa teatavate teenuste erilist iseloomu arvestades võtta ära õigust võtta vastu sätteid, mille eesmärgiks on takistada seda, et artikliga 59 tagatud vabadust kasutab teenuseosutaja, kelle tegevus on täielikult või valdavalt suunatud oma territooriumi suunas ja millega tema suhtes kohaldatakse eeskirju, mis vastavad nendele eeskirjadele, mida talle kohaldataks juhul, kui ta elaks alaliselt selle riigi territooriumil, saab nõuet omada alalist elukohta selle riigi territooriumil, kus teenust osutatakse, esitada erandkorras vaid sel juhul, kui liikmesriigil ei ole võimalik kehtestada teisi vähem piiravaid meetmeid nendest eeskirjadest kinni pidamiseks.

10. Sealjuures, kui alaliselt välisriigis elaval teenusepakkujal on selle liikmesriigi territooriumil, kus teenust osutatakse, töökoht, mille kaudu seda teenust osutatakse, on liikmesriigil, juhul kui tegemist on tegeliku töökohaga, olemas tõhusad vahendid teenuseosutaja tegevuse kontrollimiseks ja selleks, et tagada teenuse osutamise vastavus siseriikliku seadusandlusega sätestatud eeskirjadele.

11. Sellisel juhul on nõude näol, et teenusepakkuja peab alaliselt elama nimetatud riigi territooriumil, tegemist teenuse pakkumise vabaduse piiranguga, mis ei ole kooskõlas asutamislepingu sätetega.

12. Neil põhjustel tuleb järeldada, et asutamislepingu sätteid, eeskätt selle artikleid 59, 60 ja 65 tuleb tõlgendada sellises tähenduses, et siseriikliku seadusandlusega sätestatud nõudmisega omada alalist elukohta antud riigi territooriumil ei saa keelata teenuste osutamist alaliselt teises liikmesriigis elava isiku poolt, kui sel territooriumil teenuste osutamise kohta kehtestatud ametialastest eeskirjadest kinnipidamist on võimalik tagada vähem piiravate meetmete abil.

Kohtukulud

13. Euroopa Kohtule oma märkused esitanud Prantsusmaa valitsuse ja Euroopa Ühenduste Komisjoni kulusid ei hüvitata.

14. Kuivõrd põhimenetluse poolte jaoks on kohtumenetluse näol tegemist siseriiklikus kohtus menetletava kohtuasja ühe staadiumiga, otsustab kohtukulude jaotuse nimetatud kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes,

EUROOPA KOHUS

otsustab talle College van Beroep voor het Bedrijfsleveni poolt selle kohtu 18. aprilli 1975. aasta otsuse alusel esitatud küsimustes:

Asutamislepingu sätteid, eeskätt selle artikleid 59, 60 ja 65 tuleb tõlgendada sellises tähenduses, et siseriikliku seadusandlusega sätestatud nõudmisega omada alalist elukohta antud riigi territooriumil ei saa keelata teenuste osutamist alaliselt teises liikmesriigis elava isiku poolt, kui sel territooriumil teenuste osutamise kohta

kehtestatud ametialastest eeskirjadest kinnipidamist on võimalik tagada vähem piiravate meetmete abil.

Lecourt Monaco Kutscher Donner Mertens de Wilmars

Pescatore Sørensen Mackenzie Stuart O'Keeffe

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 26. novembril 1975 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

A. Van Houtte

R. Lecourt